

20. gada-gahjums.

Maksa ar peesuhstichann
par pastu:
par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Maksa bez peesuhstichan-
nas Rihga:
par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnecht 30 "

Mahj. w. teel izdohst fest-
beenašm no p. 12 fahloht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpašchneeks nu apgahdatajs.

Mahjas weefis isnaht ween reif pa nedetu.

Maksa
par šrudinašchanu:
par weenas fleijas smalku
rakstu (Petit-) rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, maksa 10 kap.

Redakcija nu ekspedizija
Riggā,

Ernst Plates bilšču- un
grahmatu- druktawā pee
Behtera bārnizās.

No. 26.

Sestdeenā, 28. Juni

1875.

Par šinu.

Teem lasttajeem, kas gribetu „Mahjas weefis“ us nahlamu pufgadu, t. i. no 1ma Juli lihds 31mo Dejember, apsteleht tē daru šinomu, ka tahdas apsteleschanas labpraht peenemu. Makšahs par to pufgadu: tad pa pastu japeesuhsta: ar peelitumu 1 rub. 25 kap., bez peelituma 85 kap. — Kas tē pat Rihgā šawu lapu grib šanemt, teem makšahs ar peelitumu 90 kap. bez peelituma 50 kap.

Ernst Plates.

Mahjas weefa apgahdatajs un redaktors.

Mahditajs.

Sannatahs šinas. Telegrafa šinas.

Cetššemes šinas. No Lehrpates: seminaristu atlaifšana. No Reh-
wales: semlohpibas ištahde. No Bešim: nelaimigs atgahjums. No Doh-
beles: tureenas semlohpibas beebribas programs. No Stamps: školotaju
šapulze. No Behterburgas: šauschu apgahstmaschanas ministra raksts. No
Šelfingforšes: leels uguns-grehts.

Ahšemes šinas. No Parishes: pahr leeleem uhdens-pluhdeem. No Au-
strijas: keisars Ferdinands miris. No Pestes: breesnigs negaifs, leels pohšis.
No Spanijas: Rakšiteem šahb plabni eet.

Šinas par mudšu šemes lohdi. Kušmešmee. Derigs padohms. Šlanu
wirhne. Šiht notikumi is Rihgas. Par eewehrošchanu.

Peelituma: Ši wegeem papihreem. Tumsibas darbi gabšch nelaimē. Graudi
un šeedi.

Sannatahs šinas.

No Rihgas. Zetortdeenu atbrauza us Rihgu Sweedru keh-
ninšch Dikars II. No rihta agri isbrauza winam preti Kreewu
kara kugis „Dnepr.“ Us šcha luga preekšch kehniņa apšwei-
zināšchanas bija Kreewu Keisara generaladjutants grafs Su-
marakow-Elston, Sweedru kehniņa šuhnis is Behterburgas,
ministeris Due, šchejeenas Sweedru konsulis v. Sengbusch un
konsula weetneeks v. Sengbusch. Pehz apšweizinašchanas
Sweedru kehniņš ar šaweem pawadoneem dewahs us Kreewa
kara-kugi Dnepru un atnahza pulštien 10 un 20 minutes
Rihgā.

Pee Dugawas bija nostahdita weena Starorufipulka rohte
šaldatu, tā la widu bija gatuwe, ar šawa pulka muškantem,
kas kugim pee krašta peebraužohht špehleja Sweedru tautas
dšefmu, lihds ar kuru hurah-šaulšchana atškanēja no šauschu
pulka, kas gan us kraštu, gan us laiwahm bija nostahjušchees.

Pee danskugu šteka pee pils augsto weefu apšweizinaja ge-
neraladjutants v. Albedinski, gubernators v. Uerškull, wezakais
birgermeisters Hollanders, leelas gildes wezakais (Kettermann)
Moliens, masas gildes wezakais Taube, generalis Budberg,
generalis Swetšchin, štabšchefs Nikitin, generalis Andrejanow.
Generalgubernators šests Wagrations bija zaur šlimibu tizis
aifkawehts. Kad nu minete augstee kungi bija Sweedru keh-
niņam preekšchā šahditi, tad wezakais birgermeisters Hollanders
kehniņu apšweizinaja Rihgas pilsšehtas wahrda. Augštis

weefis ar šaweem pawadoneem eekahpa keisara ratos un aif-
brauza us pilsšehtu.

Wišu pirms Sweedru kehniņšch apmekleju „Melngalwju
namu,“ kur wiši pee šchihš šabeedribas peederigee lohžekti bija
šapulzejušchees preekšch kehniņa apšweizinašchanas. Kad keh-
niņšch tur bija tahs jo eewehrojamas leetas apškatijees, tad
winšch tai tā nosauktā „šelta-grahmatā“ eerakšija šawu wahrdu
un tad laipnigi no šapulzejušcheem atwadijahs. No tureenas
winšch aifbranza us pili, kur winšch brohštastiatureja.

No pils winšch aifbrauza us Domes bārnizu. Pee bārnizās
durwim kehniņu apšweizinaja wirsmahžitajs Jentsch, to ar šir-
nigeem wahrdeem ušrunadams. Kehniņam, bārnizā buhdamam
ehrgeles špehleja. Kehniņšch pee altara peegahjis un galwu
paleezis klušam Deewu peeluhdša. No bārnizās winšch tuh-
dal dewahs us bārnuzi, kur pulštien 12 un 45 minutes aif-
brauza us Dinaburgu un no tureenas pa Drifu, Witebšku un
Smolenšku us Maškawu. Kehniņšch aifbrauza ar Keisara
wagoneem, kas winam bija preti šuhiti. Lihds Witebškai
Sweedru kehniņu pawadišchoht generaladjutants v. Albedinski.
Kā dširdam, tad kehniņšch braukšchoht ari us Riškni Now-
gorodu un tad pa Behterburgu atpakal us mahjahm.

No Burtneeku- un Ehweles-draudšchm „Darbam“ šino, ka
tur isgahjušchā šwehtdeenā leetus lijis un dikti kruša kritufe.
Kruša efoht tik beesa bijufe, ka wehl ohtā deenā to weetahm
warejušchi redseht. Šlahde efoht leela tē notikufe pee seh-
jumeem. Ap Rihjeni ne-efoht ne leetus ne kruša bijufe.

Telegrafa šinas.

No Berlines tai 26. Juni. Kā daschas tureenas awises
išširdušchas, tad Franšijas tautas šapulze tikšchoht šlehgta,
turpretim „Nationalzeitung“ pahr šcho leetu tura žitadas doh-
mas, jo wina dohma, ka partiju šchkefšchanahs newar buht
tahda, ka zaur to tautas šapulze buhtu šlehdsama. — Angu
awise „Deims“ tura tahdas dohmas, ka ministers Falks zaur
šawu zelofšchanu pa Keines prowintzehm to nepanahšchoht,
to efoht zerejis.

Geschiedenes finas.

No Lehrpatas. Tai 18tā Juni Lehrpatas seminarijā tika notūreta eksāmenē un 13 mahžekli, kas fawu mahžibu beigufchi, tika atlaisti. 3 tika atlaisti ar № 1, un prohti: Aman- dus Dreier is Durbes (Kursēmē), Franzis Gniskowſky is Gil- bingās (Brūhſijā), un Theodors Julſe is Raſtranes pee Kobl- nefes; 9 tika atlaisti ar № 2, un prohti: Johann Uhbels is Baunu muiſčas pee Balmeeras, Leonhards Diegmann is Wer- ros, Johann Dihriks is Ohſenes pee Koblnefes, Andreas Gar- rais is Bezumuiſčas (Neugut) Kursēmē, Karl Kranbergs is Balmeeras, Johann Kanteris is Balmeeras apgabala, Johann Kunders is Paiſteles draudſes, Georg Zily is Rabiles (Kur- ſēmē); un 1 ar № 3, prohti Martin Maiſht is Zehſim.

No Mehwales. Kā tūreenas awiſes ſino, tad tai 23ſchā Juni tika atklahta ta tur noturama ſemkohlpibas leetu iſtahde, kura bij no 23ſchā lihds 26tam Juni.

No Zehſim. Scheit paſneedsu jums, mihtee laſitaji ſcho notikumū, kurſch zaur neklausibu un pahrgalwibu ſcheit gadi- jees. Ta B. kauſmana kunga bohdes mahžeklis fataiſahs lihds ar ſaweem draugeem iſgahjuſchā feſtdeenā eet uſ Gauju maſ- gatees, bet to wiufch gan nebija dohmajis, ka wiufch ſawai nahwei preti gahjis. Lihds ar ziteem ſwehtdeenas rihtā pee Gau- jas notizis, ſchis mudinajahs papreekſchu uhdeni eekſchā kluht, ziti uſ kraſta palikuſchi. Schis ſah peldeht leelidamees, ka mahkocht gauſchi labi peldeht, lai gan to gauſchi maſ prata. Tee ziti, to redſedami, wiufam uſſauz, lai nepeldohht dſitumā, bet ſchis neklausā wis, lihds puſ Gaujai aiſpeldejis neſpehji wairs atpaſat. No bailehm pahruemts un deht ahtras uh- deni eekſchānas peemetees krampis un tā jaw ſahjis dibini eet. No teem tur lihds gahjuſcheem naw neweens warejis gruntigi peldeht. Kamehr laiwa ſteiguſehs palihgu ſneegt, tikam jaw bija no wiufu azim paſudis un til ar ruhpigu melleſchānu pehji trihs deenahm ſahdas 6 werſtes no ſlihkuma weetas wina lihki atrada. Wiufu apraud apbehdinati wezaki, brahli un mah- ſas. Wina wezums bija 15 gad. J. L.—n

No Dohbeles. Dohbeles ſemkohlpibas beedribas zeen. pre- ſidents, Dr. Hanke kungs peefuhtijis iſtahdes program „Bal- tijas ſemkohlpiim.“ Program ſlan tā: 1) Pee iſtahdes tohp peelaisti: wiſi mahju lohpi, prohti ſirgi, kumeti, gohws-lohpi, teli, zuhtas, aitas, putni, bet beidsamee til krahtindōs. 2) Wiſi iſtahdes-lohpi teel beſ maſſas eeruhmeti wezas piles eekſch- puſe, apjuntā ruhme. 3) Iſtahdami lohpi wehſlakais lihds 1. Auguſtam ſ. g. ja-uſdohd pee beedribas kaſeera Brennera L., Dohbelē, waj ar wahrdeem, waj zaur rakſtu, pee kam wehl ſkaidri ja-uſdohd: a) iſtahditaja wahreds un dſihwes-weeta, b) zil lohpu iſtahda, zil tee wezi, no ſahdas fugas, waj paſcha andſinati, waj nē u. t. pr. 4) Par lohpu kohpſchānu un ba- roſchānu iſtahditajeem jagahda paſcheem; kohpejeem ee-eeſchāna tohp atwehleta par welki. Uhdens taps uſ iſtahdes platſcha peewefte, auſas un ſeenu warehs dabuht par noſazitu zenu, bet ſpani preekſch dſirdinaſchānas katram iſtahditajam janem lihdsi. 5) Peemeldetē lohpi 28. Auguſtā pehji iſtahdes komi- tejas noſazifchānas ja-eruhme iſtahdes-weetā un ja-aſtahji tur lihds 31. Auguſtam pulkſtens 8 watarā. 6) Iſdalitas tiks ſchahdas gohda-algas: I. alga: 17 ſudraba medaki lihds ar pee teem peederigeem diplomeem, ſtarp kureem ari atrohdahs 7 medaki no Dohmenu-ministerijas, 10 lihds 25 rubl. wehrtibā. II. alga: 25 bronkſes medaki. III. alga: uſteikſchānas rakſti.

7) Ja ſahds iſtahditajis wehletohs, ſahdu lohpu uſ uhtrupi litt un pahrdohht, tad wiufam jamakſa 2 procentes no cenem- tas ſumas. 8) Ari ſemkohlpibas riklus un maſchines war iſ- ſtahdiht, tomehr par ſchihm leetahm naw nekahdas gohda-al- gas iſliktas. Ja ſahs tiktu zaur uhtrupi pahrdohhtas, tad nahſ tee paſchi noſazijumi ſpehktā, kas ja-eewehro pee lohpeem (§ 7). Gohda algas. I. par ſirgeem iſdalihis: 1 leelu un diwus ma- ſakus ſudraba medakus no Dohmenu-ministerijas, 3 ſudraba un 7 bronkſes medakus no beedribas un uſteikſchānas rakſtus. II. preekſch gohwim iſdalihis: 1 leelu un 3 maſakus ſudr. medakus no Dom. m., 5 ſudraba un 14 bronkſus medakus no beedribas un uſteikſchānas rakſtus. III. par awim iſda- lihis: 1 ſudraba un 2 bronkſes med. no beedribas. IV. par zuhtahm iſdalihis: 1 ſudraba un 2 bronkſes med. no beedri- bas un uſteikſch. rakſtus. V. par mahju lohpeem, kas aug- ſchā naw mineti iſdalihis uſteikſchānas-rakſtus.

No Slampes teel Lat. aw. ſinohts: Slampē bija 23ſchā un 24tā Mai ſkohlotaſu ſapulze. Kauns peemineht, ka 12 beedru truhka un panifam til ſahdi 12 ſkohlotaſi un ziti weefi bij atnahkuſchi. No truhkdameem til 2 bij uſdewuſchees, ka nebuhs; tohs 10 ſuduſchohs gaidijam lihds pat wakaram, pirms darbu ſahlam. Waj nebuhtu kahrtibas deht eepreekſcha atteikſchānahs zaur wehſtulehm jeb beedreem uſ ſapulzes weetu noſuhtama? Maſ to kawektu, kas neſinoht uſbruht; daudſreif tee til ir par neezigu aiſbildinaſchānohs. Par apmeerinaſchānu warām leezinaht, ka til leelu rohbu nekad pee ſewis nebiam manijuſchi un zeram, ka ari uſ preekſchu wairs ne. — Pehji pagahjuſchahs ſapulzes pahſpreedumu apluhkoſchānas nehman ſkohlotaſu atraitau- un bahriau-lahdes dibinaſchānas leetu preekſchā. Tikai — no daſcheem ziteem padohmeem, peemineſim to, ka ſapulze weenprahtigi atſina 2 rubulus no ſkohlotaſa un 1 rubuli no palihga, padauds par maſu un norunaja uſ 6 un 3 rubuli gada eemakſas; ka to eekſpehji, atſauzahs uſ galwas naudas atſwabinaſchānu. Zaur to kapitāls drihſ wairo- tohs un atſpaids nebuhtu til ſlawas deht. Ari naw zerams, ka it wiſi ſkohl. lahdei peebeedroſees. Weens beedris bij pahſpreeduma deht H. Allunan L. wahz. walodas mahžibas grahmatu lihds panehmis. Attradam, ka ta preekſch muſhu ſkohlahm naw deriga. Zeram, ka tai ſaws taiſns kritiſis radifees, kas to ſijahs. Mums uſ to ſche naw walas. Turp- maſ nahja pahſpreedumā: ka ſkohlneeki no meleem iſſargami un: ka blehdibas un meli ſkohlā iſdabujami uu panahkami; beidsoht: „kā tee ſohdami, kas paſchi ſawas wainas atklahi un tee, kuri ſahs melleja ſleht?“ Nahkama ſapulze taps notūreta Stutelē 17. un 18. Auguſt 1875.

No Pehterbugras. Lauſchu-apgaiſmoſchānas ministeris 24. Majā ſch. g. iſlaidis pee mahžibas-apgabala kuratoreem rakſtu (ſirkulari.) zaur kuru wiufch uſdohd gahdaht par to, ka ſkohl- lās iſplahtitu ſtarp laudim prahtigas dohmas par walſis grunts- likumeem, lai zaur to wini waretu iſſargatees no nepareihahm dumpigahm mahžibahm. Dezemberi 1874. gadā jaw tiluſe kuratoreem peefuhtita liſte par grahmatahm un broſchihrahm ar dumpigu ſaturu, lai wini uſ tahm daritu uſmanigus direk- torus un lauſchu-ſkohlū inſpektorus, kad ſkohlās pahrluhko. Tagad juſtizministeris ſchim peefuhtijis drukatu rakſtu par no- ſeedſigu rikhoſchānohs, kas daſchās walſis datās eſohht pama- nita. Iſtahdotees, ka rewoluzijas wiſri par ſawas negantas rikhoſchānahs lihdselkeem iſwehlejuſchi jaunektus un ſkohlū, kas preekſch katra gohhdiga un apgaiſmota zilweta tatſchu ir wina

leelafais ruhpefīs un fargajums. Un faprotams: komunistu mahzibas, kas tihlo fagruht wifu fadshwes ehku un winas weetā eewest befwaldibu, ir til mulkiflas un trakas, ka winas war fefmi atrast til pee behrneem, pee pufmahziteem jaunefteem un pee ne-attihfiteem prasteem laudim. Bet deemschehl fchee behrni un jaunefli fawā familijā un ftarp laudim, ftarp fureem dshwo, ne tilai ne-atrohd nelahdu apfargafchanu pret nofeedfigahm mulkibahm un politiflas eedohmahm, bet turpeti wehl daschu reifi atrohd peepalihdfibu un paanudinafchanu; til zaur to ir tahdu dohmu isplahtrifchanahs ifskaidrojama, kas zaur wefefligu mahzibu jaw fen noteefatas.

Gefch 37 gubernahm, ka zaur teefu ijmeklefchanahm atrafte, daschi tehwi un mahtes pafchi fawus behrnus uf tahdahm dohmahm wedufchi. Schi buhfchana ir wehl behdigaka nefa pate rihkofchanahs: wina rahda zil pawirfchu, ja pat zil ne-attihfitee wehl ir lahdu laufchu dala muhfu fadshwe. Tadeht fhohlotajam tahdās reifes wajjagohht wezaku weetā ftaktees — tas efohht winu ihstais peenahfums; lai wini kad atgaditohs wajjadfiba, wairaf pee-augufcheem un fapratigeem fhohleneem ifteizohht, ka nelaimigi politiflas aplanneeki, pufmahziti jaunefli tihlo laudis eewest fawas ne-isdaramas dohmas, pee lam nekawedamees — la tas ari zaur teefahm peerahdihts — fagt, laupihht, ja pat nokaut, un ka ihpafchi winus tee lufhojohht few par eerohfcheem dabuhht. Tas peetifs preefch gohdigeem jaunefteem, kas jaw pafchi tagad arweenu wairaf publejahs, lai ar laiku waretu palift par derigeem lun labeem pawalfstneefceem. Taisniba gaismas nebihstahs: tadeht ne tilai ne-efohht nelahda eemefta flehpt fcho behdigu buhfchanu muhfu fadshwe, bet turpretim tohpohht ufdohts, to wifceem fhohlotajeem un behrnu audfinatajeem finamu dariht. Muhfu augfts kungs un Keifars rahda tifdaudf laipnigas ruhpefchanahs par gaismas eewefchanu un isplahtrifchanu muhfu tehwiā, ka ne tilai muhfu ihstais peenahfums, bet ari firds apfina mums pawehloht, preefch Keiferifstas Majeftees deenasta un preefch walfts fagatawoht netil ween pehz wahrda, bet pehz patefibas, ufizami padewigus un deefgan attihfitees un apgaismotus laudis, kas ar apfinu ufsturetu walfts kahrtibu un ar faprafchanu preti ftrahdatu wifahm mulkigahm mahzibahm, lai tahs nahktu fur nahfdamas.

(Laufchu-apgaism. minift. fhurnals.)

No Helsingforses. Trefchdeenu tai 18. Juni bija Helsingforsē leels uguns-grehks. Uguns bija isfehlufehš lahda difchlara darba iftabā ap pulkften 1, kad wif ftrahdneeki bija pee pufdeenas gahjuſchi, tad bija dſirfsteles ehweku fkaidās krittufchās un aifdeguſchahs. Uguns drihs isplatijahs un eekam palihgs radahs, jaw wairaf nami fahla degt. Tifai pulkftens 5 isdewahs uguni fawaldihht, kas jaw pahri par eelu bija pahrfteepufehs. Wairaf nefa 12 mahjas lihds ar fawahm fahuu ehlahm un pagalmeem ir pawifam nodeguſchās, zitas ehlas tifa ftipri apflahdetas. Pa leelakai dakai ehlas bija uguns apdrohfchinafchanas beedribās apdrohfchinatas. Aftonu gadu laika Helsingforsē naw tahdu leelu uguns-grehku peedshwojufe.

Ahrfemes finas.

No Parihjes. Iſgahjuſchā numurā peeminejam, ka Franzijs deenwidās bijuſchi leeli uhdens pluhdi, prohti Garones un Adures upes ufpluhfdamas leelu fahdi un daudf pohſtu nodarijuſchās, ihpafchi Tulufes pilſſehatā; tagad nu plaſchakas

finas no Tulufes amahkuſchās, kas breefmigas leetas pafiahſta. Zil zilweku pawifam fawu dshiwibu pafaudejufchi, fchim brijfcham wehl naw finams; tai 16tā Juni bija jaw atrasti kahdi 170 lihku. Tai pafchā deenā tifa kahds fagruwis nams ismeklehts un tur ween atrada kahdus 32 mironus. Tee nami, kas taifahs fagruht, teel fagahſti. Pohſts Tulufē ir leels. Kahdi 12,000 zilweku ir palikufchi neween beſ pajumta un pahrtiflas, bet ari beſ drehbehm. Omnibuſi (leeli rati), uf fureem fehđ weens bundſineeks un weens taurineeks, brauz zauru deenu pa pilſſehthu drehbes preefch nelaimigeem lafidami. Kur truhkums un pohſts ir leels, tur ari palihdfiba rohnahs un labas firdis un dewigas rohlas netruffti. To nu fchē ari Tulufē peedshwoja: kahda gafpafcha atnefa fawas nomirufchās meitinas drehbites preefch truhkumu zeetejeem, ar aſarahm fajidama: „Kemat fchahs drehbites, tahs peedereja manai nelaiſka Udelei: es tahs lihds fchim par peemianu ufglabhaju, bet tagad tahs atdohdu.“ Kahds ſtrahdneeks nowilka fawus komfofus un eefweeda tohs eefch rateem, un kahda wezenite atnefa fawu bruhthes apgehrbu, fo til daudf gadus bija uftaupijufe, un to atdewa. Tā nu katrs, zil ſpehdams, palihdſeja un dewa, zil wareja un lam maſ bija, tam nereti wehl bija jo dewiga rohka. Behz beigtahm breefmahm daudf zilweku eet mahjas weetas ftarp fagrauteem nameem meliht, fur winu radi jeb draugi dshwoja. Tahs mahjas weetas wini gan atrohd, bet fur tee eedshwotaji palikufchi, waj wini wehl ir dshwotaji, waj jaw mirufchi, fo ne ikreifas dabuhn finahht. Kā tureenas awiſes fino, tad tee tur buhdami leelgabalneeki lohti teizami ſtrahdajuſchi pa pluhdu laifceem. Kad uhdens bija ftipri ufpluhdis, tad minetee leelgabalneeki fehdahs ſirgu mugurā un aifjahja pahrfpluhduſchā pilſſehthas dala un nelaimigeē, kas no uhdena glahbdamees bija peekehruſchees pee balkeem, kohkeem un muhra-atleefahm, tohs walā laifdami peekehrahš pee leelgabalneeku ſirgu krehpehm jeb aſtes jeb kahjahm. Zaur to nu nereti ſirgi fabaidijahs un dascham nelaimigam, ſpehka jeb duhſchās truhkſtoht, bija rohlas walā jalaiſch un janoflihfti. Tai nakti no 12. uf 13. Juni notika breefmigs, firdi aifgrahbdams notikums, un prohti tā: kahdam muhrneekam bija kridams balkis fadaufjiis abas kahjas; tomehr winſch wifus ſpehkus fanemdams un par leelahm fahpehm nebehdadams uf augſchu pazehlahs un pee kahda lohga peekehrees turejahs. Tē pehz kahda brijfina nahl laiwa un laiwa fehđ nelaimiga muhrneeka feewa. Winſch fawu feewu eeraufsidams iſſauza: „Ar Deewu, Marrija! uſaudſe behrnus labi!“ to fajijis winſch rohlas laida walā un uhdeni noſlihka, jo fahpes un ſchkirſchanahs behdas wina beidsamohs ſpehkus bija pahrfpehjuſchās. Pee laufchu glahbfchanas lohti teizamū darbu paſtrahdaji kahds ſemnarifts (ſemnarijas mahzeflis), kas weenam zilwekam dshiwibu glahbis, to if uhdena iſwilkdams. Wiſu pirms winſch pelde-dams ſakehra kahdu ſtrahdneeku un mehginaja to drohfchā weetā nolift. Tſchetras reifas winam peldohht ſtrahdneeks if rohlahm iſſpruka, bet winſch to atkal ſakehra un beidsohht kahdā mahjā nolika. Bet tifko winſch kahdus ſohfus no mahjas bija prohjam, tē mahja fagahſahs. Kad wehlat peegahja, tad redſeja, ka ſtrahdneeks bija wehl dshwotajs, jo namam ſakriſtoht bija balki tā faflehuſchees, ka nebija tizis fadaufihts. Kahds Zuaws, zilwekus glahbdams, ari few gohda peemianu eepelnijis. Winſch jaw 18 zilwekem bija dshiwibu glahbis, kad winam no kahda balka kruhtis tifa eewainotas. Kad winſch

par eewainofchanu nebehdadams gribeja atkal uhdeni lehlt un ziteem dshiwibu glahbt, tad winu kahdâ namâ eeflehdsâ; bet no zilweku mihlestibas dshits winfch pa lohgu iflehza un wehl 9 zilwekus no nahwes ifglahba. — Bet neween Zulufes pilsefehâ, bet ari tureenâs apgabaleem uhdens pluhdi leelas breefmas nodarijufchi. Semneeki pawifam nobehdajufchees. Wini fehdi uf fawu fakritufchu mahju drupahm un raud. Daschi, no iffamifefchanahs, ka wifu efoht pafaudejufchi, padarija few galu. Pohstis un breefmas ir leelas, bet war zereht, ka par behdas un nelaimes nowehrfchanu tiks gahdahts, jo laba teefa naudas ir apfohlita preefch nelaimigeem.

No Austrijus. Sawâ laikâ bijufchais Austrijas Keisars Ferdinands I. nomira Praghas pilsefehâ tai 17tâ Juni. Wina dshiwes gahjumu fchê ihfuma peeminesim. Keisars Ferdinands Keisara Grantfcha I. wezakais dehlis ir dshimis tai 19. Aprili 1813 gadâ un palika par Austrijas Keisaru tai 2. Merzi 1835tâ gadâ, bet 1848tâ gadâ no keisara trohna atfazijahs, fawâ weetâ atstahdams fawa brahta dehlu Franzi Josefû, kas wehl tagad Austrija par Keisaru. Atfazijufchais Keisars dshiwjoja Pragâ un pee waldischanas wairs nenehna nekahdas dalibas.

No Pestes (Ungaru semê). Tai 15tâ Juni pehz pufdeenâs ifzehlahs par Pestes pilsefehâs breefmigs negais. Leetus lija kâ ar spaneem gahsdams un kruza pa starpahm bira, pee kam breefmiga wehtra plohsijahs; negais Pestes pilsefehâ naw wareni leelu fshahdi nodarijis, bet Ofenes pilsefehâ jo leelaku. Ofenes pilsefehâ, kas Pestes pilsefehâi preti, efoht kahdi 58 zilweki zaur negaisu fawu dshiwibu pafaudejufchi, eewainoti tikufchi wairaf simtu. Zil fchim brihscham sinams, tad wairaf neka 500 zilweku judufchi, no kureem nesim, waj wini galu dabujufchi, waj eewainoti tikufchi waj ari ifglahbufchees. Tahs breefmas efoht leelas, kas tur zaur negaisu (wehtu, kruzu un leetu) zehlfchahs. Zaur pahleeku leetus lihshchanu ifzehlfchees pilnigi dihki, pa kureem istabas leetas nekaitamâ daudsumâ aplahrt peld. Weetahm reds uf eelahm gulam noslitufchus lohpus. Pee kahdas basnizas, tur lihki tika pagrabos usglabati, ir lihki no uhdena ifskaloti un winu kauli peld pa uhdens-wirfu. Daschi nami pawifam pasudufchi, til ko pamata akmeni wehl palikufchi; ziteem nameem junti noplehji. Kahdâ kanali bija wareni dands uhdena fapluhdis, tã ka kanala fega jeb jumts pahrpilhsa un tur buhdams namâ fagruwa un tohs tur eefschâ buhdamohs zilwekus apfita. Kahds fuhrmanis brauzâ ar diwi dahmahm; wehtra un leetus fagrahba winus, zeli bija pahrpiluhdufchi, tiliti noplehsti un pehz wehtras atrada fuhrmani un dahmas, puf ar gluhdu un dubteem aplahsus un nomirufchus. Wehl dands tahdas breefmas waretu pastahstih, ja wifu gribetum usfihmeht, kas tureenâs awifis teel sinohts. Zaur negaisu notikufe fshahde fneedsotees lihds wairaf kâ weenam milionam.

No Spanijas. Jaw preefch ilgata laika Spanijas wal-diba bija nodohmajufe, ar leelaku fpehtu usbrukt Karlifteem, lai waretu wineem tahs ohstas pilsefehâs atwemt, ko wini few bija eeguwwufchi. Tagad nu waldbineeki fahufchees pee fchi darba kertees. Usbrufschana notikahs no juhru pufes, prohti ar kara-fugeem. Waldbineeki no faweem kara-fugeem breefmigi apfchaudija Karlistu warâ buhdamahs pilsefehâs un Karlistu fkanstes. Weena pilsefehâ tika til stipri apfchaudita, ka pehz kahdu 20 minutu fchahfchanas jaw kahdi 8 nami fahla degt. Zil zilweku pee apfchaudifchanas no abahm pufehm kritufchi, wehl naw fchim brihscham sinams, turklaht ari

kahfchanahs wehl naw beigufehs, tapehz janogaida wehlfakas sinas. Lai gan Karlisti no fawas pufes duhschigi preti turahs, tomeht leelahs, ka waldbineeki wirfrokfu dabuhs un Karlistus if minetahm ohstas pilsefehâh aisdshis.

— Pahz zitahm kahfchanahm starp Karlifteem un waldbineekeem runajohht japeemin, ka Karlisti beidsamâ laikâ wairaf reisu tikufchi fakauti. Karlisti no fawas pufes efoht labu teesu saldatu pafaudejufchi. Pehz jaunakahm awifchu sinahm fpreefchoht jafaka, ka waldbibas kara pulki duhschigi fanchmufchees un ar brangu weifshanohs Karlifteem usbrukt un tohs fakauj. Ja waldbineeki ar tahdu stingrumu un duhschu jo prohjam karohs, tad Karlifteem plahni ees un kâ no Madrides teel sinohts, tad Karlistu wadonis Dorregaraij tagad teekoht no waldbibas kara-pulkeem stipri fpaiddihts un atrohdotees leelas fprugâs.

No Afrikas. Kâ no Zanzibares teel sinohts, tad pee Madagasfkaras falas ir fahkhrufchi leelu wehrgu kugu. Wehrgu kuga brauzeji no kuga aismuka uf laiwahm un kugis tika uslaists uf jellumu. Tee fchini kugi buhdamee wehrgi bija Arabeescheem laupiti. Ap to pafchu laiku fahkhrufchi weenu ohtru wehrgu kugi; bet tã kâ fchim bija Franzijas flaga, tad kugis tika nosuhthihts pee Franzijas teefahm.

Sinas pahz muhsu semes lohdi.

(States N° 24. Weigums.)

Ka nguns wehmaju kalnu awoti dshili un tahlu apafsch semes isplatijufchees, to apleezina ta wairaf ka 30 juhdses ifpladimahs semes trihschana, kura tahdos brihschôs noteel, kad kalni uguni fahl went. Tahdi gadijumi ir breefmigi. Silandes falâ tahdâs reifes paleef gais 30 juhdses aplahrt tik tumfch, ka deenas laikâ nguns ja-aifdedfina; pehz semes trihschanas un ruhlfchanas ifzelahs tad augsti duhmu stabi, sibiri nahk no krahtera uf augfchu un kriht atkal atpakal. Pee tam leetus kâ ar spaneem gahsch un padara ismestohs pelnus par dubtu straumi. Schahda dubtu straume apraka 79 gadâ pehz Kr. Wejuwa turwumâ diwas pilsefehinas, kuras pagahjufchâ gadu simteni pa datai atkal usbuhweja.

Iskufufchâs leetas, kuras pehz jeb pee fchahdahm isbrufschanahm no krahtera istek, nofauz par lahwu.

Awoti, ihpafchi filtee awoti, nahk ari laikam no leela semes dshituma garairu wihse, kas tad aufstakâ weetâ par uhdeni pahrwehrfchahs. Bet leelaka data awotu rohdahts zaur to, ka aufstee, beefee, wehfa gaisâ augftu pazeldamees jeb ar meshu apaugufchee kalni, padebefchus un uhdens twaikus no gaisa pee fewim well, tapat kâ akmins jeb fpeegelis, kad tohs no augftuma fittâ istabâ eenes, abi flapji paleef. Uhdens tek tad pa kalnu plihfumeem uf leiju un apafschâ kâ awoti istek.

Atrohdahs ari awoti, kuros dsels jeb sehwele pa datai pee uhdens ir klaht.

Awoti fatek upites, upites straumes, straumes juhra. Juh-ras dibinâ atkal tahda pate ifskata kâ uf faufas semes. Tur ir kalni un leijas, lihdsenumi un eeelijas.

Kad muhsu kalnus apluhkojam, tad drihs nomanam, ka ari wini ir weenreis apafsch uhdens stahwejufchi, ka tee zaur uhdeni tapufchi faskaloti. Dandsi no teem ir pilbidi ar glee-mescheem un juhtras tukairu atleekahm. Us dascheem kalneem Jaun-Holandê reds wehl tagad koraku kohjinus stahwam, un

wifa seme tur iffkatahs, ka to nesen juhra buhtu atstahjusi, kura to gadu fimtenus bija apsegusi.

Daschi dabas pehtitaji faka, ka juhra esoht gadu no gadu masaka palikusi un paleekoht wehl tagad. Zo daschas pilzsehtas pehz wezeem stahsteem un apraksteem pateesi agraki tuwaki pee juhras bijuschas, nela tagad, p. p. Danziga. Juhra esoht ta plakusi, ka simes, kuras preefch 80 gadeem flinti eezirstas, tani weeta, zil tabtu toreis uhdens stahweja, tagad labi tabtu no uhdens palikuschas. Daschi atkal apleezina, ka tas tikai daschas weetas, un pee daschahm juhrahm ta noteekoht, bet ihsta juhra ne-esoht ne masaka ne ari leelaka pahrewehrtufehs ka ta preefch gadu tuhftoscheem bijuse.

Ta tad ta leela pahrewerfchanahs, pee kuras dauds kalni un semes no juhras atstahsti, laikam ari reis buhs notikusi.

Bet ta naw ta weeniga pahrewerfchanahs, kas ar muhsu semes-lohdi notikusi. Wirtemberga, Dibringa, Braunschweig, Franzijsa, ja pat aukstaja Sibirijsa tila israkti elefantu un degon-radschu kauli un elefanti un degon-radschi tikai lohti karstas semes war dsihwoht. Tad wehl tanis paschas weetas is-raka augus, kas til lohti karstas semes war augt, ka palmukohki un bambus-needres un dauds ziti augi. Tas wifs leezina, ka tee widutschi, kur schee angi un swehri israkti, ir weenreis bijuschi siltaki, nela tee tagad ir. Wisi agraki pasaules swehru kauli, kuras tagad isroht, peeder pee tagadejahm swehru flakahm, lai gan daschi ir sawadaki bijuschi. Bet paleekas no mehrakeem newar nekur atrast. Sawadaki nela tagadejee swehri ir bijuschi: mamut-swehrs, milsu-breedis un Ohio swehrs, kura kaulus Seemelu-Amerika pee Ohio upes is-raka.

Putnu paleekas no preefchpasaules, wehl ir lohti mas atrastas; bet lohti dauds lumiki un starp teem 24 pehdas garas fchirgatas, tad wehl krokodili, til leeli, ka tagadejee, kas dsihwo Nile un Ganges upes. — Siwis toreis ir bijuschas tahdas paschas ka tagad, tad tomehr haistwis ir atrastas, kuras waren leelas bijuschas. — Kulkainu paleeku ir mas, bet wairaf gan tabru. Daschas weetas, ka Sibirijsa, is-raka tahdas swehrus wehl ar wisu ahdu un gatu. Ta tad pateesi ta pahrewerfchanahs lohti ahtri ir notikusi, un sche us reis lohti auksts tapis, jo zitadi newaretu tahdi swehri til ilgi nefapuwuschi palikt.

Ka tas notizis un zaur ko tahda pahrewerfchanahs radufehs, to neweens nesin. Bet swehti raksti stahsta mums no leeleem uhdens pluhdeem, kuri pahrewerfchanahs nahza un wisu semi apsedsa, ta ka gandrihs wisi semes eedsihwotaji noflihka. Un tahdeem uhdens pluhdeem, pehz kureem muhsu seme tahdu isslatu dabujusi, kahda tai tagad ir, wajag tizeht. Sai gan ne wisi kalni tahdas simes rahda, ka tee agraki apakfch uhdens buhtu bijuschi, tad tomehr gandrihs ar wiseem un pateesi ar wiseem ta ir notizis.

Kalnus, kas pastahw no almineem jeb flintim, nosauz par wezu wezeem kalneem un tee laikam no pasaules eefahkuma buhs tapat bijuschi. Schinis kalns atrohd wisu wairaf setn, waru, alwu, swinu u. t. pr.

Kalnus, kuri no smiltim, mahleem jeb semes pastahw, nosauz par faskalotu semi.

R. Matscherneeks

Kurlmehmee.

Jaunakos laikos, kur wifas sinaschanas pilniba peenemahs un arweenu wairaf par tautu ihpafchumu paleel, un kur da-

schadas eeriktes, ko isplankufchahs sinatibas jagahdajuschas, tautu fa-eefchanohs sawa starpa atweeglina, weentahrt weena no ohtras drihs mahzahs, kas pee tahs labs un teizams, un ohtrahrt weena tauta steidsahs ohtrai palihdsibu nesdama palihga, kad ta kahdu gara waj meefas truhkumu zeefch. Zo daudstahrt pehdejos laikos warejuschi redseht.

Ta tad nu ar gan war faziht, ka ihstais, dsihwais krististigas tijibas gars ar kristigu mihlestibu naw mituschi, ka gan daschi grih teikt, ka netiziba augoht un kristiga mihlestiba dsee-stoht. Kad tas pee kahdeem rahdahs, tad to taf newaram par laika gara augli tureht.

Ka par saweem kurlmehmeem war un buhs gahdaht, to Latweefchu tauta no zitahm tautahm gan jaw nomanijuse, un fahkuse to ari kristiga mihlestiba isdaribt.

Tatschu, ka ta to wehl naw ihsti atsimuse, ka un zil tabtu winai par scheem saweem tautas peederigeem buhs ruhpetees un gahdaht, tas ari redsams.

Zo no 500 kurlmehmajeem, kuras war un wajaga apgahdaht, tikai 25 peeklahjigu apgahdashanu zaur fshohlu pee Latweefcheem dabu.

Lai nu to leetu, kahda kurlmehmo apgahdashana, Mahjas weefa lasitaji few un kurlmehmajeem par labu waretu labaki atsiht, tad ihfuma grihu par kurlmehmajeem un winu apgahdashanu kahdas sinas farakstibt.

Te no eefahkuma man naw japeemin, ka es ihpafchi par kurlmehmajeem grihu runaht, winu kaiti un winu gara stahwofli apraudsiht, bes ka us ziteem mehmeem raudsiti. Par teem mehmeem, kas mehmi runaschanas lohzehtu jeb organu deht waj kas mehmi, ka nepilmigi fapraschanā, nela nepeeminefchu.

Wispirms gan kates waizahs, kas tad ir kurlmehms? Zo, kas kurlmehms ir, to kates newar no ta wahrda „kurlmehms“ ween nojehgt, lai gan tas to faka, un kurlmehmee ari naw til beesi atrohdami, ka ar teem kates no fewis dabu tuwaf eepasihtees. Zo pee mums warehs til katra 1000 waj 1400 dsirdofchu starpa weenu kurlmehmo atrast.

Kurlmehms ir tahds fauzams, kam dsirdeschanas un walodas truhft.

Walodas truhft fchim til tapehz, ka winsch nedfird. Itweens zilwels, behrus buhdams, zaur to ween mahzahs runaht, ka winsch dsird, ko ziti runa, un ka winsch mehgina ari ar saweem runaschanas lohzeekem jeb organeem to pakaf runaht, ko pee-augufchee runa, un turklaht winsch ari nomana, ko ar teem runateem wahrdeem apsihme, waj leetas, waj darischanas, waj leetu ihpafchibas, waj ari to, ka schihs ween ar ohtru faturahs lohpa.

Zaur to nu, ka kurlmehmajs zitu zilweku walodu nedfird, winam truhft preefchsihmes preefch runaschanas, winsch nesin, ka jaruna, un ari to ne, ko ar runaschanu apsihme; winam tapehz japaleel mehman, kaut winam gan wisi runaschanas organi pilnigi, ka katram zitam zilwekam. No ta nu ari redsams, ka mehmbas kaite naw pee runaschanas lohzeekem mellejama un ahstejama.

Te nu gan tahlak waizahs, waj mehmba ween kurlibas anglis, jeb waj kurliba wehl ko zitu nela mehmbu pee kurlmehma dsemde?

Us to ja-atbild, ka kurliba zilwekam warenus fshohgus ar mehmbu usleel. Wina winu eefsehdsi zectuma, kas zectafs nela muhri un restes, kaut gan kurlmehmajs fwabadi zitu starpa staiga.

Lai to pašchi waram noprafi, kahdi tee flohgi, ko kurliba zilwela garam usleek to apspeesbama, tad zilwels tuwal ap-raugams.

Zilwels radotees dabu wifus gara spehku dihgtus lihds, tapat ka winfch radotees wifus meefas lohzeftus lihds dabu. Gluschi tik wahji ir gara spehka dihgti pirmas behrnibas deenâs, ka meefas lohzefti. Mehs waram pehz pateefibas faziht, gara spehku dihgti wehl wahjata mehrâ zilwela atrohdahs neta meefas lohzefti.

Jo meefas lohzeftus waram pee wiffihkafa behrnina maniht, bet tas, ka behnam buhtu kahdi gara spehku dihgti bijufchi, it netaf pirmas behrnibas deenâs naw manams. Tas gan wiseem sinams, ka pirmas deenâs behrns nejehts ne pehz baribas pagehret.

Behrna meefas lohzefti isaug no baribas, ko winfch bauda, un spehginajahs no ta, ka winfch sawus lohzeftus bruhke ar teem strahdadams.

Behrna meefas lohzefti pomasam spehginajahs, tas redsams. Papreefchu behrns eet rahpus, tadeht ka wina leeleem wehl naw tik dauds spehka, meefu panest. Deenu no deenas wina leeli un ziftas stingrojahs, ta ka winfch pehzal fehj stah-wus eet.

Ta nu weenu no deenas behrns, baribu preefch meefas eenemdams un sawus lohzeftus bruhkedams, pee-aug un sti-prinajahs meefa.

Ka tad ar behrna garu?

Uf, to ja-atbild, tapat ka ar meefu.

Gars stiprinajahs un pee-aug behrnâ no garigas baribas, un no ta, ka ar garu ari teel strahdahts.

Kas tad ir gara bariba?

Bariba preefch gara ir wifa, ahrpuf zilwela, wif redsami un neredjami radijumi pasaulê.

Ar ko tad behrns wifu to, kas ahrpuf wina, few par gara baribu un par gara spehginafchanu isleeta.

Jo behrns ka katriis zilwels ar teem ta nofaukteem fajufchanas spehkeem un ar teem zilwela atradamees gara spehka dihgteem isdara. Ar fcheem peezeem eerohfcheem winfch wifu, kas ahrpuf wina, fanem, gara spehka dihgteem to peewed, un tee to apnemdami un paturedami spehginajahs.

Kahda wihfe behrns sawu garu spehgina, to ar weenu ihfu prohwi israhdiſchu.

Kad behrns jaw tik taflu atkuhnojees, ka winfch redsefchanu proht isleetaht, t. i. ka winfch pehz leetahm fneedsahs, ko winfch eerauga, tahs gribedams dabuht, tad winfch ari pehz spohschahs swezes leefmas fneedsahs, to gribedams fatwert. To daridams, winfch pirkftus reis fadedsinajis, pehz swezes leefmas wairs nefneedsahs, kad pehzal to eerauga. Pirmo reisu wina jufchana pamahzifufe, ka leefma dedfina, kas meefai nepatihkamu jeb fahpigu jufchanu padara. Zaur to behrna gars weenu atfihfchanu mantojis. Weens gara spehka dihgtis zaur to spehginajis.

Tapat zilwela jeb behrna gars krahjahs atfihfchanas ar teem ziteem fajufchanas spehkeem no zitahm leetahm, kas ahrpuf wina, un spehgina ta sawus gara spehkus.

Bet tas nu naw wajjadfigs, ka zilwels pats wifu isbauda un ta atfihfchanas krahjahs, winfch war ari to preefch sawa gara spehginafchanas isleetaht, ko ziti zilweli isbauda, waj jaw

isbaudijufchi. Tas winam eespehjamâs ar dsirdeſchanas un redsefchanas spehkeem.

Tadeht nu it ihpaſchi zilwela gars zaur fcheem abeem fajufchanas spehkeem, zaur dsirdeſchanas un redsefchanas spehkeem wifwairaf spehginajahs.

Un jo fewifchki zaur to fchee abi fajufchanas spehki tik fwarigi preefch gara spehginafchanas, ka zilweli winus no fenlaikem mehginajufchi weenu ohtram par labu isleetaht, t. i. zilweli ir zentufchees to, ko dsirdeſchanas spehks spehj fanem, t. i. flanas, ari preefch redsefchanas padariht fanemamu un to nozeetinaht, ka tas ne tik uf weenu azumirkli tahds, bet ari uf wiseem pehzlaikem tahds paleek, un atkal to, ko redsefchana fanem, preefch dsirdeſchanas eerohfcheem tahdu pašchu padariht, t. i. ihfi, zilweli isgudrojufchi rakftu.

Ar rakftu nu zilweli wifu, ko reds, ko dsird, un to atfihft uf wiseem laikem war preefch redsefchanas un dsirdeſchanas paglabah, un ta weens ohtram pee gara iskohpfchanas palihdsibu paſneegt. Lihdsibu peenemoh, waram faziht, rakftos atfihfchanas ledu fafalbetas teel paglabatas, ko ar azim katuru brihdi war kauseht un preefch gara par apflazinadamu augligu leetu padariht.

No fcha wiseem pašcheem noprohtams, ka tagadeja tautu attihstifchanahs tik labi gariga, ka ari leetiga uf pagahjufcheem laikem gruntejahs. Jo ko reis zilwels atradis un rakftos nolizis, tas wina pehznahfameem naw wairs ar puhlineem jaufsmelle un pašcham ja-isbauda; jo to winfch war weegli no rakfteem panemt, fur tas no fentfcheem un lihdsifihwotajeem nolifts.

Ta tad ari katriis zilwels nefahf sawa gara iskohpfchanu no pašcha eefahkuma, fohli par fohli eedams un wifu pats ufmetledams, ka Ahdamam tas bija jadara, bet winfch buhwe to material, ko wina preefchgabjeji fagahdajufchi, isleetahams par sawas sinafchanas wairofchanu, turklaht sawus lihdsifihwotajus zaur walodu par waditajeem un palihgeem nemdams.

No fcha wifa waram redseht, zil fwariga dsirdeſchana preefch zilwela gara. Kam tahs naw, tas newar ne to krahjumu aiftitt, ko preefch wina wina preefchgabjeji fagahdajufchi, nedf winfch war ari sawus lihdsifihwotajus palihga nemt pee gara iskohpfchanas ka dsirdofchs zilwels.

Kurlmehmajis no wifa ta, ko ziti zilweli zaur dsirdeſchanu preefch sawa gara eemanto, un kas ari tas fwarigatajs ir, it neta newar peenemt; tapehz wina gars nedabu spehginatees un newar pilnigi attihstitees, winam japaleek gara krophlam.

Winfch tadeht newar weſelam zilwefam ne uf kahdu wihfi gara lihdsigs buht.

Ta tad nu gan, ka noſtahrſchams, wezam flawenam Greeku filofofam Ariſtoleem, kas kurlmehmohs par ihſti pilnâ prahtâ netur, un flawenam baſnizas tehnam Auguſtinam, kas ſaka, ka kurlmehmee pee tizibas atfihfchanas newaroh, nahkt, tapehz ka tiziba pehz Reem. 10, 17. no Deewa wahrda klaufifchanas nahkht, gan taiſniba. Kas gan war faziht, ka tiziba zaur ko zita neta no Deewa wahrda klaufifchanas nahk. Lai gan wifa daba Deewa wahrds, tad tomehr winfch ar zilwekeem zaur saweem kalpeem ihpaſchi zilwelu waloda runa.

Un dsilais Karalautſchu filofofs Kantis ari nebuhs alojees, kad winfch ſaka, ka kurlmehmee pee ihſtas ſapraſchanas newaroh, nahkt.

Sche mums tik wehra janem, ka fchee mahziti wihri pehz

ta spreeda, lo wini bija pee kurlmehmajeeem redsejufchi, kas ne bija mahziti, jo kurlmehmo fshofschana bija tanis laiks wehl fweſcha leeta.

Waretum ari zitas mantas, lo zilweks zaur dſirdofchanu, bet ne ar walodu fanem, un tahs breefmas, no kuras winu dſirdofschana iſſarga, uſſkaitiht; bet katus pats, kam ſapraſchana, war nolemt. To te dariht, buhtu neleeta wahrbu tehreſchana.

Un ka kurlmehmajš, tapeh; ka winam walodas truhſt, zilweku leela fabeedribā newar til derigs buht, kahdam winam waijadsetu buht, waj ka winſch pawifam nederigs, kas no ziteem uſturams, tas weegli noprohtams.

Bet, ka jaw minehts, mums wehrā janem, ka kurlmehmajam wiſi gara ſpehtu dihgli tāpat ka dſirdofcheem zilwekeem, til tee naw warejuſchi wiſi tā ſpehlā peenemtees, ka pee dſirdofcha zilweka.

Daſchi no ſcheem ſpehtu dihgteem pamaſam attihstahs zaur to, lo winſch ar ſaweem tſchetreem wehl weſeleem ſajuſchanaſ ſpehkeem fanem.

Lihſ ar teem iſaug ta dſihſchanahs winā, ſawu eefſchigu ſajuſchana, ſawas dohmas un pagehreſchanaſ ziteem dariht ſinamaſ.

Winſch grib ari to ar runaſchana iſdariht, bet ka winſch newar zitu walodu dſirdeht, tad winſch to ari newar runaht. Wina waloda ir neſaprohtama nurdeſchana preeſch dſirdofcha zilweka.

Kurlmehmajš driht nomana, ka wina walodu neſaproht. Nu winſch zenſchahs uſ zitadu wiſi ſawas dohmas ziteem dariht ſinamaſ. Winſch rahda tahs leetas, lo winſch grib dabuht, waj par kuras winſch lo grib teikt, kad tahs redſamas. Ja tahs naw redſamas, tad winſch luhlo uſ wiſadu wiſi tahs apſihmeht, gan rahdidams, kahds tahs leetas ſtahws, gan rahdidams, lo ar winahm dara, gan ari rahdidams, lo tahs dara, waj kahdas zitas ſawadibas tahm.

Prohtams, ka ziteem zilwekeem ſchahda dohmu iſrahdiſchana ne-eeraſta, ſweſcha, un tapeh; neſaprohtama, til reteem, kas ar kurlmehmeem wairal eepaſihstahs, daudſmas eepahjams kurlmehmo no wina iſrahdiſchanahm ſapraſt, un winam tāpat ſawu gribu iſteikt.

Kur wairal kurlmehmo lohpa atrohdahs, waj kur ihpaſchi prahthigi dſirdofchi ar kurlmehmeem nodohdahs, teem ar tahdu iſrahdiſchanu ſawas dohmas atklaht, tur tahda rahdiſchana gan war it labi attihſitees, tā ka ar kurlmehmo par daſchahm leetahm ſpehjamſ ſapraſtees. Taſchu ſchahda iſrahdiſchana nekad tahdu ſtahwohki pee nemahzita kurlmehma ne-eenem, ka waloda pee wiſweenkahſchaka un nemahzitaka dſirdofcha.

(Eurpmal beigums.)

Derigs padohms.

Kahds teizamš wihrs atraitnis redseja, ka wina ſaimneezejiba arweenu ſliktaki tā ka wehſis ſahka atpakal rahptees. Winſch ſawas behdas nogahja kahdreis pee kahdas ſapratigas ſeewas un ſudseja tai ſawu nelaimi un turklaht tai padohmu praſija, ka ſchai leetai waretu lihdeht. ſchi tuhliſt aſſina, kur waina atradahs un eedewa winam kahdu ſtipri aiſſehgetu kaſtiti: „Neſajeet ſcho kaſtiti wiſu maſaki weentreis par deenu pa kehki, pagrabu, ſtali un behnimeem, un Zuhſ maniſheet, ka Zuhju ſaimneezejiba ſahls labaki eet.“ Wihrs to darija, un redſi: winſch nokehra kehki kehſchu, pagraba meitu,

ſtali puiſi un uſ behnimeem uſraugu, un redseja, ka winſch no teem tika apſagts. — ſchi leeta winſch iſlihdejeja un tuhliſt wina ſaimneezejiba ſahka uſ preeſchu eet. Kad winſch kaſtiti ſinkahrigi attaiſija, tad winſch tani atrada kahdu lapinu, uſ kuras ſtahweja uſrakſihts: „Ja tu gribi lai tew' tawā ſaimneezejiba iſweizahs, tad ſkatees pats uſ wiſahm leetahm.“

Wihrs tuhliſt apaſchā paraſtija: „Das ir derigs padohms.“

VI.

ſtamu wirkne.

(Ihſta draudſiba.*)

Kas gan ir ihſta draudſiba?
Waj wari uſ to atbilbeht,
To ihſds wahrbds iſteikt ſpeht;
Draugs, kas ir ihſta draudſiba?

ſtat' ſtrautinu tur meſchmalā,
Winſch ahtri prohjam burbule,
Nebſ apſtahjahs, nebſ palawe,
Lihſ kamehr eetel eſarā.

Deht kam gan ſtrautinh ſch draudſejahs
Ar uhdeneem tur dſlumā?
N, wineem lohpa jaſtaiga,

Lihſ paſauls juhrā apſtahjahs.
ſchi ſihme ihſtas draudſibas:
„Kad draugeem weenas eegribas.“

Reinhold Kalning.

Padohms, ka war ſweſchus lohpus pee mahjas lohpeem eeradinahht un ka tee nebadahs.

Kad ſweſchus lohpus pirk un tad tohs pee mahjas lohpeem dſen, tad tas gandriht katru reiſi noteek, ka wini badahs. ſcho ſliktumu war uſ weeglu wiſi nowehrſt, kad tohs pee mahjas lohpeem eeradinajamohs lohpus, pee galwas un pee kalla ar brandwiſhnu apmaſga.

R. M.

Sihki notikumi iſ Mihgas.

Swehtdeenu tai 22. Juni pulkſten 9 wakarā noſlihta Daugawā pee Andreja ſalas maſgadamees, Kahrlis Emburz, kas pee Reel-Auzes ir peerakſihts. Lihkis, kad teefas ahrites to bija apluhkojuſchi, tika ſawejeem preeſch apglabaſchanaſ nodohs. Tai paſchā wakarā noſlihta maſgadamees ſtrahdneekſ Behters Andreis Grenewiſch iſ Notenburgas. Wina lihkis tuhliſt netika atrahs.

Pirmdeenu tai 23. Juni pulkſten 2 agri notika Mihgas-Dinaburgas bahnuſi tahda nelaimē: Kahds ſtrahdneekſ, wagonus ſa-ahledams, dabuja tahdu gruhdeenu, ka winam ſawa dſihwiba bij ja-iſlaiſch.

Par eewehroſchans.

Netikai no pehrna gada, bet no aiſpehrna gada daſchi wehl naw to maſku par ſaweem ſludinajumeem „Mahj. weeſi“ atlihdſinajuſchi. ſchohs lungus it laipnigi luhdsu, lai nekawetohs to peenahkamo maſku drihſumā peeſiht.

Ernſt Plates.

*) „Eadem velle, eadem nolle; ea demum firma amicitia est.“
(To paſchu gribeht, to paſchu negribeht, ta it teefcham ſtipra draudſiba.)
Wezi rakstneeki.

Lihſ 26. Juni pee Mihgas ainahluſchi 1071 fugi un aiſgahjuſchi 969 fugi.

Aibilbedams redaktehrs Ernſt Plates.

Sludinaschanas.

3ehfîs.

Kuhdu it laipnigi eevbroht, ka pee manis wairis netohp grahmatas preefch eeseefchanas darbâ nemtas. Tadeht tohp wifabi grahmatu fehjeju rihki, flapi, kâ ari papihri un grahmatas pee manis pahrbostas.

J. Lischke.

Rutama mafchine.

Weena Garetsche kutama mafchine lihsf ar sirgu fpehtu dŕenamu mafchini (Göpelwerk) no 4 ŕigufpehta teel aifjekofchanas deht lehti pahrbostâ Warŕchamas mahjâs apalfch Luraidas, netahki no Brasle trohga.

Semfohpibas mafchines,

kâ: mafohs Adlera aktus, pehz jaunatakhs wihŕes buhwetus, par 5 rubl. un dahrgal; eješas, ŕihrijamâhs mafchines preefch labibas, par 35 rubl. un dahrgal; effekt u. Göpela kutamâhs-mafchines, ar rohkahm kutamâhs mafchines no 70 rubl. eesahtohi, un žitas sortes. Pehz latra wajadŕibas

superfosfatu,
kurfch it ihpafchi ir fpehzigs, par maifu 3 rubl. 50 lap. lihsf 3 rubl. 35 kap. un

ŕhujamas mafchines

7 rubl. gabalâ peedahwa
Biegler un beedris.
Kantohris: Rihgâ, leelâ Pils-eelâ № 18.

ŕhujamas mafchines

no 15—185 rubl. gabalâ, preefch mahju buhŕchanas kâ ari preefch wifahm amatneeku wajadŕibahm pahrbostd sem apgalwofchanas ar rakŕu

f Lûth,

№ 9 leelas Smilŕchu-un Bruhweru-eelas ŕuhri № 9. ŕhujama kohwilsna, adatas, eka.

Langdale's superfosfatus

peedahwa lehti
Georg Thalheim,
Kerkowius mahjâ aif rakŕuŕŕa.

ŕŕhuguna kapu-kruŕtus

leelâ iŕwehlê, melmus un apseltitus peedahwa par lehtahm zenahm

Man un beedris,

Wehweru-eelâ № 7.
Apŕtelefchanas teel latrâ lailâ preti nemtas.

Krimas deenwidus-kraŕtu wihnus
no Alufŕhtas miŕŕŕas, peedahwa par lehteem zeneem

J. W. Albiŕ,

Kalku-un Smilŕchu-eelu ŕuhri, № 56, Karpowa mahjâ.

Leo Wiffora

zigaru, papiroŕu, pihpejamas-un ŕhauzamas-tabakas magasihne,
Mohra bohde, Rungu-eelâ Nr. 9.

Wehrâ leekama ŕina.

Teo wiŕu labakee zaur preefchlaitâ lehtatu eepirŕŕanu ŕagahbati pehrugada greŕna auguma ahrŕemes wihni, ar wiŕu wairal tee Spaneeŕchu, Portugales, Frantŕŕchu, Ungaru, Reinas-un Moseles-upes Wahzu-ŕemes ŕaldee wihni: bet ariŕŕan tas teizamais Englantes-ŕemes porteriŕ, Jamailas-rums, konjaks, ahraks, biŕhofs, ŕhampaneriŕ un daubŕ žitadi nepeeminami garŕŕi dŕehreeni ir neween pilnâ krahhjumâ atrohnami, — bet ariŕŕan teel uŕ preefŕchu tureti un pahrbosthi, tee zaur muhŕu pirjeju luhgŕŕanu ŕagahbati iŕŕenee ŕhweizeru-ŕemes daŕŕhadu ŕpehzigu ŕakhu wihni, lahbus lautini noŕauz par alantu wihnu. Pee ŕŕo ir wehrâ leekams, ka tas alantu wihns paŕŕŕâ ŕhweizeru-ŕeme neween leelâs, bet ariŕŕan eelŕŕ tahm wiŕu maŕalâhm ŕaimneezibâhm atrohnams, jo ar wihnu neween wehdera-laites ahrŕe, ŕiŕŕŕahpes remdina, bet ariŕŕan pee lohpu-ŕehrgahm lohpu baribai jeb uhdenim peejaukts lohpihus no ŕprahgŕchanas aifwabina.

Behzgâlâ dohdam mehŕ wehl wiŕeem muhŕu draugeem, andelmaneem un krohhŕneeteem ŕinat, ka mehŕ ariŕŕan eeaŕlam tohs wiŕu wairal eemihletus un ŕmekigatohs **Kreewu-ŕemes wihnus** tureht un par to wiŕu lehtato maŕŕu pahrbost, un teel itweena pirjeja paŕŕŕa, jeb zaur grahmatahm peefubtita wehleŕchana ar uŕŕižibu eelŕŕ muhŕu wiŕu leelato Baltižas dŕeedataju wihna pagraba peepilbata blaŕam J. Redlich kunga Engliŕŕchu magasihnei pee

Louis Luddmann un beedra,
Rihgas pirmas gilbes kaufmana.

F. W. Grahmann Rihgâ,

ŕem leelŕiŕta Nikolaja Nikolajewiŕŕŕa paŕargafchanas buhdamas Smokenŕlas ŕemfohpibas beedribas komiŕŕonars, peedahwa ŕawu krahhjumu

superfosfatu

labâ ŕauŕâ prežê par tahm lehtalahm zenahm.
Kantoriŕ: leelâ Žehŕaba-eelâ preti birŕŕas namam.

Superfosfatu un ŕaulu-mehŕluŕ

iŕ taŕŕ ŕabrikas no
Thomas Farmer un beedra, Londonê,
peedahwa un lehti pahrbostd

Helmŕing un Grimm,
Kantohris leelâ Smilŕchu-eelâ Nr. 6.

Sina preefch Widsemes un Kursemes.

J. Redlich

gruntigâ un wiſu-wezafâ

Engliſchu

magafiſhnâ

ſchini gadâ, tapat lâ preeſchlailâ teel pahrdohſtas til ween tahs iſtenahs **Steiermarkas jeb Chſtreiku** keisera ſemes iſkaptēs, no ta wiſu-ſihſtata ka-lama tehrauda, taiſnas un lihſas, garas un iſſas, — tâ ari tahs **patent-iſkaptēs** ar ſelta wahrdeem, no kauſeta tehrauda, kuras pee ſahles til waren lipigas, lâ **puznaſis** pee **bahrſdas**. Aridſan tahs **garahs** **Prohſchu** labibas: un tahs iſſas ſtipras **atwaſu**: jeb **zinn iſkaptēs**, Italiſas ſemes iſkaptſchu galodinas, **Strahlſuntes** iſkaptſchu alminainee un bimſtein almina **bruzekki** jeb **ſtrihki** un luhſu wehrâ liſt la manas iſkaptēs un tee **Strahlſuntes** iſkaptſchu alminainee un bimſtein-

almina iſkaptſchu **bruzekki** jeb **ſtrihki**, eefſch tahs leelas **Maſlawas** iſrahdiſchanas 1863, **Nihgas** ſemtohpibas iſrahdiſchanâ 1871 un **Wihnes** (Wien) wiſpafaules iſrahdiſchanâ 1873 gadâ, ar tahm ſcheit blaſam redſamahm gohda-ſihmehm puſchſotas kkuwa; tâ aridſan teel wehl pahrdohſti ahmurini un laktinas preeſch iſkaptſchu kapinaſchanas, **grahwu-ſchlipeles**, **ſirgu**- un **gohwu-kehdes**, **deſſu-pinekti** un **dauds** zitadas leetas preeſch mahju waldiſchanas un ſemes uſkohpſchanas.

Maudas-papihrus.

Uſbewu biletes no pirmas un ohtas iſleeneschanas Widsemes un Kursemes atſatamas un ne-atſatamas lihlu-grahmatas, bankbiletes, inſkripciones, **Gelſch-Nihgas** un **Ahr-Nihgas** 5 1/2% lihlu-grahmatas, wiſadas deſſu-jeku akziſas un obligazijones un t. pr. pehſt un pahrdohd pehſ katra laita wehritbas.

C. S. Salzmann,

lantoris Nihgâ, **Kalku-eelâ**, „Stadt Londones“ traſteeri, apalſchejâ tahſchâ.

C. A. Tiedemans,

Nihgâ, **Kungu-eelâ** N° 6, peedahwa lehti ſawu bagatu krahjumu glahſes, porzelani, ſaijangſu, jaunſubrabu un krohna-lutturus preeſch baſnijahm, diſhwolteem un t. pr.

!! Zabi wehrâ jaleek tahs iſtenahs duris !!

Pullſteuu-taiſitajs

Joh. G.

Kundt,

Nihgâ,

Kalku- un **Smilſchu-eelas** ſtuhri, **Karpowa** mahjâ, pee atſlehgas, peedahwa to leelato krahjumu pullſteuu, kur laſtr pehſ patilſchanas war iſwehletees, probti: **leſchâs**-, **galba**- un **ſenas**-pullſteuus no wiſadahn ſortehm lihſ ar wiſu, las turklaht peeder, par lehtato tirgu, ar apgalwoſchani un uſnemahs wiſadus pullſteuus fatariſht.

Jelgawâ.

Salmu- lâ ari bebrnu-kechſus pirl par mehreneem **D. Wilhelm Reulaund**, **kaufmanis** Jelgawâ. 1

Superfoſfat,

no **Paſſard** **Ipſwidhè** (Engl indè)

kuri tē jaw wairal lâ 10 gabi par labeem atrasti un ſawu labu ihpaſchibu deht jaw pirnâ ſemtohpju iſrahdiſchanâ 1865. gadâ medalu dabuſa, pahrdohd no lehgera

P. van Dyk,

leelâ **Smilſchu-eelâ** N° 1.

Semtohpibas

maſchines un lauka-rikti,

lâ arkti, ezeſchâs, ſehſchanas-, **damsa**- un ſtegu-ſpehlu kutamas-, **labibas** tihramas, **elſetu**-greeschamas maſchines u. t. pr. iſ ſlaweneem ahrſemes fabrikeem, ipdohd no lehgera un uſ apſeleſchani

P. van Dyk,

leelâ **Smilſchu-eelâ** N° 1.

J. Ikerta

Wahzu

tehrauda- un miſina-prezu, muſihka- un jaktſ-rihfu bohde, **Nihgâ,**

Kalku-eelâ preti **Popowa** deſſeſbohdei,

peedahwa wiſadas nama-durwu-, eekatamas-, **drikeru**- un **lehtes**-atſlehgas, enges, rahmu-, ſlehgü-, lohgü-aplakumus, lâ ari naglas un ihpaſchi wiſu, las pee atſlehgü-kaleja darba peederigs un pee ehlas buhwefchanas waiſjadſigs, labakas ſlihpetas **Auſtreſchu** iſkaptēs un zirpeſ, lâ ari iſkaptēs-bruzekkus pa lehtakahm zenahm pahrdohd daudsamâ un ſihſumâ.

F. W. Grahmann **Nihgâ,**

ſem leelſirſta **Nikolaja** **Nikolajewiſſcha** paſargafchanas buhdamas **Smofenſtas** ſemtohpibas beedribas ſomikonars, peedahwa ſawâ leelâ krahjumâ (**General-Depôt**) ſemtohpibas maſchines un aramus rihtus un tura arweenu preeſch pahrdohſchanas:

Sweedru arklus, arklu ſteles, ezeſchâs, ſehſchanas-, **elſetu**-, **tihriſchanas**- un **kulſchanas**-maſchines; **ritenu**-lohkus un **ritenus** preeſch linu miſtiſchanas maſchinehm u. t. pr.

Paſtabwiga iſſtabde **Nikolaj-eelâ**, lihſdâhs **Strehlneeku** dabſam.

Kantoris: leelâ **Sehſtaba-eelâ**, preti birſchâs namam.

Is wezeem papihreem.

(Staatens № 23.)

Kad Altis wezai Urselei bija pastahstijis, ka winsch to is degdamas buhdinas isnesis un ta tad winai dsihwibu isglahbis, tad weza Ursele wairs til breefmigi us Altis neskatiyahs, bet winas azis palika lehnakas. Sawas azis nolaiduse wina kahdas minutes klusu zeeta, tad lehnaka balsi fajija:

„Tu esi man dsihwibu glahbis. Man jabuht par to tew pateizigai un tatschu nesinu, waj nebuhtu labaki bijis, ja mani Deews buhtu peewahkis un no wijahm behdahm un mohkahm wirs femes atfwabinajis. Bet lai buhtu ka buhdams, — tomehr tew pateizohs, un tikai noscheloju, ka tawu palihdsibu til ar tufcheem wahrdeem waru atlihdsinaht.“

„Al memia, kad Zuchs tikai gribetut, tad waretut man leelu labumu padariht,“ Altis ahtri issauzahs, ta ka wezene brihndamahs us wina paskatijahs.

„Es? Kahdu labumu es tew waru dariht?“ wezene issauzahs.

„Zuchs warat!“ Altis issauza pahrsteigdamees. „Zums tikai waijaga man pateikt, kur Notenburgas wezais leelkunge sawas mantibas paslehpis un es Zums muhscham buhschu pateizigs.“

Wezenei to dsirdeht gihmis palika bahrgs, kas nupat bija palizis lehnaks un peemihligaks. Ar stihwahm azim us Altis paskatidamahs wina prasija:

„Kas tu esi par tahdu, ka tu eedrohschinajees pehz Notenburgas weza leelkunge mantibahm prasihht?“

„Es esmu weza leelkunge dehla dehls un tapehz gan waru pehz wina mantibahm prasihht,“ Altis atteiza. „Bet luhdsami neskatatees ar tahdahm duhmigahm azim us mani, es Zums neko launa ne-esmu darijis, bet turklaht nupat wehl Zums dsihwibu glahbis.“

„Weenalga, — bet tu peederi pee ta nolahdeta dsimuma un tapehz tewi eenihstu!“ wezene sa-ihguse issauza un nelahgi smeedamahs fajija: „Ja familijas mantibas! Tahs tu gan gribetu, bet neds tu neds tawa mahte neds tawa mahsa tahs dabuhs. Schim mantibahm jaw ir saws mantineeks, un kad winsch ari schim brihscham ir pasudis, tad kahdu deenu pahrnahks un wisu seltu un sudrabu un dimantus mantohs. Winsch tad dsihwohs bagatiba un pilniba, kamehr tu lihds ar sawu nolahdeto dsimumu truhkumu zeetisi un badu mirsi. Ta buhs mana atreebschanahs. Eij prohjam no manahm azim, es tewi eenihstu un nolahdu wisu tawu dsimumu! Rohst no manis!“

Schauschalas pahrskrehtja Altim, us breefmigo mescha feewu skatotees. Gan winsch mehginaja to ar mihligeem un lehneem wahrdeem apmeerinaht, bet tas wifs neko nelihdsjea. Wezene aigahja lahdedama mescha.

Behrkona laiks bija pahrschajees un Altis aigahja us mahjahm, dohmadams, ka wezai Urselei ne-efoht pilns prahts.

Basauls.

Daschi gadi pagahja, bes ka Alta meeriga un klusa dsihwe buhtu kas eewehrojams gadijees. Pahr familijas mantahm winsch gauhschi reti, un bes nekahdeem firds-ehsteem dohmaja, jo winsch to zeribu, wehl kahdureis tahs dabuht, bija pawisam saudejis. Daudsreis wixam bija isphostitai buhdinai ja-eet garam, bet nekad winsch wezo Urseli nedabuja redseht.

Wina bija pehz pehdehjajs fatihschanahs ar Altis, ka jaw ar-weenu, no schi apgabala pawisam nosuduse, un neweens newareja fajiht, us kureeni ta bija aigahjuse. Altis wina pawisam pawisam aismirsa.

Kamehr Altis wirsmeschakunge mahja deenu no deenas wairaf apradahs un klusi dsihwoja, tamehr leela pasauls deesgan nemeerigi fahka plohsitees.

Frantschu keisers Napoleons bija 1812. gada ar sawu warenu kara-spehku kreewija eelauses un neweens gan Wahzija wairs neschaubijahs, ka winsch scho wareno zara-walstibu tapat ka zitas walstis apasch sawas waldbibas dabuhs. Bet Deewa wifuspehziga gribschana darija zitadi.

Jaw 1813. gada eefahkuma dabuja dsirdeht, ka Franzuschu keisara leela armija no stipra ne-aprasa seemela aukstuma un no duhschigeem kreeweem tika gluschi isnihzinata, un ka tikai masa datina ween no stalta kara-spehka, badu zeesdama, faldama, lupatas eetinusehs bes nekahdeem eerohscheem no pohstidama plafcha lihdsenuma bija ismukuse.

Ta no Franzuscheem tikdands gadus no weetas gruhti apspeesta, neewata, islaupita un ar kahjahm nihdita Wahzu tauta fahka brihwaki atpuhstees, kad ta no breefmigahs Deewa fohdibas dabuja dsirdeht, tad dauds, dauds tuhstoschu firds usjaurinajahs, un preezigas zeribas fahka mohstees, ka tagad tas laiks esohht peenahzis, dsessu wehrgu-kehdes faraustihht un Wahziju no schahs warmahzigahs waldbibas atfwabinaht.

„Kad es wehl buhtu jauns,“ wirsmeschakunge daudsreis ar mirdsedamahm azim runaja, „es ar preeku buhtu pret muhsu apspeedejeem kautina gahjis, es ar preeka buhtu sawas asinis preeksch tehwu-semes brihwibas tezinajis! Bet es wezs wihrs wairs preeksch zita neka nederu ka mahja tupeht un labas laimes wehleht un warbuht ar pahrsteigahm un neezigahm zeribahm!“

Altis arweenu scho teizamo wihru dsirdeja ta runajam un katreis pee tam wina firds stipraki pussjea. Winsch taisni tapat dohmaja ka wirsmeschakunge nn ilgojahs pehz tam, kara eet un ka wihram peenahlahs, ari no sawas puses preeksch tehwu-semes atfwabinaschanas zihnitees. Winsch tagad bija spehzigs, wesels, astonpadsmit gadu wezs jauneklis, kas gan saprata ar schaujameem risheem apeetees un reti notikahs, ka winsch ar sawu bisi us trihssimti fohsteem mehrti netrahpija. Bet schai azu-mirkli newareja wina griba peepilditees, wehl nebija neweena Wahzu walstiba fwabadi karu pasludinajuse pret draudedamo un lai gan til breefmigi isnihzinato, tomehr wehl spehzigo un wareno Frantschu keisaru, un Altis tamdeht nesinaja, kur ar sawu dedsiho tehwijas nihlestibu un sawu eenihdeschanu pret Frantschu kalpinaschanu greestees.

E es weenreis atskaneja preeka-wehstis par generala Jorka atkrishanu no Frantschu sabeedribas un no wina padohschanahs kreeweem zaur Wahzu tautu; tad isdsirda, ka Bruhschu lehninsch Friedrichs Wilhelms III. esohht ar wisu sawu familiju Berlini atstahjis un us Breslawas pilssehtu nogahjis, lai waretu wifas darischanas pawisam no Frantscheem wala tikt. Pehdigi tatschu wirsmeschakunge kahda wakara pahrnahza mahjas gluschi jautris un preezigs no tuwakahs aprinka-pilssehtas, kur winsch waijadsihas darischanas bija aibrauzis, un pahrnese pirmo firdi paziladamo wehsti pahr Bruhschu lehnina usajinaschanu saweem pawalstineekeem.

„Dihri par laimi,“ winsch issauzahs, „man isdewahs weenu eksemplari no fchihš teizamahs kehina usajinaschanas dabuht. Zè ir, Uti!“ winsch fajija, kahdu lapu no kruhschu feschas iswilkdams, fur winsch to deesgan ruhpiigi bija noglabajis. „Lasi man Uti preekschâ, bet stipri! Schahdus kehina wahrbus ne-apniht klausitees! Al, kaut es wehl buhtu jauns, kâ preezigi es buhtu pret teem nitnafeem tehwijas eenaidneekeem karâ gahjis, un to apfmeeklu, kô tee mums ir deesgan darijuschî, isdsehst ar winu asnim! Utis lapu fâkehra un wina azis spihdeja, kad winsch lapu pahp pahrehm pahrskatija.

Utim kehina rakstu islasijuscham afaras riteja pahp waiageem, ari weza wirsmeschakungam afaras mirdseja azis un dsiti aiskustinati, aplampahs jauneklis ar firmgalwi, un pawadija kahdas minutes firjnigi weens ohtru apkehruschees.

„Tagad nekahda kaweschanahs, mans dahrgais labdaritajs,“ Utis fahla. „Schahdam usajinajumam gan katriš labpraht paklausihš, kam til maf ween buhs tehwijas mihlestiba firidi un es ari negribu wis pehdigais buht, kas karohgam pakaf ees!“

„Tu efi gluschî manas dohmas isfajijis, mans dehlš,“ wirsmeschakungs atbildeja. „Bet tew gan waijadsehs wehl pahri deenas pazeesteš, lai mehš tew waretu wisu fagahdaht, kas waijadfigš. Skaut nu gan es esnu wezs, un patš newaru kehinaim wairs neko leeti dereht, tomehr, paldees Deewam, man netruhstî wis labi apbrunotu un drohschu karotaju, kô us kara-lauku fuhtht. No-eij pee fawas mahtes un pasino to tai un mahfai un atwadees no winahm. Es neschaubohs, kâ schai teizamai feewai buhtu tawam nodohmam kas preti, un kâ wina tew fawu mahtes fwehtibu leegtu doht us zeta.“

Un tã ari notika. Utis padstihwoja wehl pahri deenas ar mahti un mahfu lohpa, lihds kamehr wirsmeschakunga wehstnesis winu us aiseeschanu paslubinaja. Atwadischanahs no fawejeem bija firjniga, bet pee kam neweena afara nebij manama.

„Eij ar Deewu, mans dehlš,“ mahte fajija, fawu rohku fwehtidama us Uta galwu uslikdama. „Beenahkums tewi fauz un til fwehtam peenahkumam waijaga paklausihst. Deews un manas nabaga mahtes firjnigas aiskuhgščanas tewi katra laikã un weetã pawadihs!“

Wehl pehdigo reisu butščojahs un aplampahs, un Utis fchlihrahs no dsimtenes.

Krehsta jaw metahs, kad Utis wirsmeschakunga nuishã nonahja un no fawa labdara tika kâ arweenu firjnigi apfweizinahts.

„Efi tuhstojch reiš fweizinahts, mans dehlš,“ winsch Utim preti fauja. „Wifs jaw ir preeksch temis fagahdahts, un rihthu agri tu wari ar Deewa palihgu us Breslawu aiskelohht. Rahz manã augščas sahlé, — mums waijaga redseht, kâ fmu-kais jehgera mundeerinsch isflatisees.“

Utis gahja preezigs winam lihds, un augščã nonahjis winsch tika pahrssteigts, wifas leetas jaw fagatawotas eeraudsidams. Nelas tur netruhka.

„Mans labais labdaritajs,“ Utis issauzahs, kad winsch ar mirdsedamahm azim fmutahs dahwanas usluhkoja, — „waj es riktigi redseju? Schihš jaw ir wirsneeka paletes!“

„Tã gan laikam buhs, mihlais jaunekli,“ wirsmeschakungs atbildeja. „Lasi scho wehstuli! Wina fchoriht agri atnahja, un es jaw eepreeksch sinaju, kas tai par faturu buhs. Tã ir no mana weza drauga un jaunibas-beedra, generala Blichera.“

Isbrihniješ Utis attaisija rakstu, fur maf rindinas til bij uskafitas.

„Atfuhthi man to sehnu, wezais beedri,“ Utis lasija.

„Tew par patifschanu, es winu gribu par wirsneeku fawã pullã usment, prohti ja winsch labi jaht proht, zitadi es winu gribu par junkuru celikt jehgeru-regimenté. Deews lai ir par mums schehligš. Mums tagad gaidami greuthi, bet flaishti laiki. Tawš wezais Blicherš.“

Al mans labdaritajs, mans ohtrais tehws, kahdu laimi tu man tur efi fagahdajis!“ Utis issauzahs un aplampa preeka pilns wirsmeschakungu.

Wina azis mirdseja no preeka, bet us weenreis fchis spohschais spihdums nosuda un us wina peeri bija tumšči mahskoni manami.

„Tas jaw newar buht,“ winsch puflihds stipri ar peespeestu balsi nurdeja. „Kad es ari buhtu brangs jahješ, kâ tu faki, kô tas man palihds bes firga? Nu, ari jaw labi deesgan, kad es par junkuru jehgeru-regimenté waru cestahtees.“

Wirsmeschakungs pafmehjahs.

„Sirga deht tew nemas newaijaga behdatees,“ winsch fajija. „Tas jaw gan atradisees, un kad tas man ar deestin zit maksatu. Tew waijaga manam wezam draugam Blicheram par adjutantu tapt, par to es galwoju! Un nu usprohwe tatšču weenreis tawu uniformi, lai es redsu kâ tu tani isflatees.“

Bahrgehrschanahs bija ihfã laikã isdarita. Mundeerinsch ihthi brangi iskatijahs un teizamais wirsmeschakungs usluhkoja kahdu brihdi ar laipnam azim flaito un spehzigu jaunekli.

„Daudš gan kahdu jehgeru nebuhs, kas til fmuiki isflatitohš, kâ tu,“ winsch fajija. „Bet tas ir tas masakais. Tã leelata leeta ir weenumehr drohschiba un duhschiga firds un us tam es waru stipri palaisitees, kâ neweens schai leetã par manu audselna dehtu nebuhs pahrafi.“

„Tew, mans tehws, es apfohlohs wisu labu dariht,“ Utis atbildeja dedfigi. „Dahrgai tehwijai peeder katriš mans afins pileens, un tu redsi, kâ gribu pehdigo afins pileenu upureht.“

Bakars pagahja draudfigi farunajotees. Wirsmeschakungs bija patš saldats bijis, un Utim dewa daschu labu mahzibu lihds, kô fchis atkal deesgan labi lika wehrã, un pufnalts wairs nebija tahtu, kad obi uszehlahs un aigahja dujeht.

Utis guleja faldi un meerigi, un tika faulei lehzoht zaur jautru sirga sweekschanu usmohdinahts, kas turpat apafsch wina gutamahs istabas lohgeem atskaneja. Winsch ar weenu lehzeenu islehza no gultas, flatijahs zaur lohgu ahra, un redseja apafschã flaitu duhkano, apfedlotu un eemauktu, furam wirsmeschakungs mihligi pakausi un kaku glaudija.

„Ah, tu gara guta, waj tu nenahstî lejã un taiwu daiko firgu ne-isprohwesti?“ winsch fauja fmuhnedams apafschã. „Weegla rihtha-jahschana, es dohmaju tew nebuhs par launu.“

Uta firds pufsteja stipri no preeka. Waj tad wirsmeschakungs runaja teescham pateesibu, waj tad winam, tam laimigam Utim, riktigi tas staltais sirgs peedereja? Gandrihs tas nebija tizams, bet tatšču, wirsmeschakungs winam meta laipni ar azim, — ja, un tam tomehr waijadseja buht taijnibai.

Utis ahtri apgehrbees, nomasgaja gihmi un rohkas ar aukstu uhdeni, un notejeja mudigi pa trepehm lejã.

Zè winsch nu tagad stahweja fawam ohtram tehwwam blakus un flatijahs ar preezigu gihmi us stalto firgu, kas lustigi rihtha gaisã weenumehr sweedsa un ar kahjahm semi kahrpija.

„No Arabeeschu fugas!“ Utis issauza, kahdas minutes firgu ar usmanigahm azim apluhkojis, „kas par fmuiku galwu! kah-

das gudras un labas azis, kahda mihksta spalwa! W schahdu firgu waretu pat lehninisch jaht. Newaru dohmaht, ka schis firgs man ir dahwinahst.

„Das firgs tew peeder, Aiti,“ wirsmeschakungs atteiza. „Tu fini, es esmu par wezu preeksch kara-deenasta, bet gohds Deewam, es wehl til dauds eespehju, ka waru preeksch fawa lehnina isrihkoht weenu jahtneeku-wirjneeku. Lai paleek, Aiti, wisa pateikschanahs, bet dari man to preeku un uslahp us firgu, lai redsu, ka tas isflatahs, kad tam kreetns jahtneeks sehbd mugura.“

Atis fawam labdarim paklausidams tuhliit uslehza firgam mugura, gan sohtus, gan rifschus, gan aulekschus jahdams, lai waretu wisas jahschanas wihss ismehginahst. Tahdu isweizigu un gudru firgu Atis wehl nebija jahjis. Preeks winam bija leels, kad tahds firgs nu winam peedereja. Pusstundu jahjis winsch no sirga nokahpa un wirsmeschakungam ap kattu lehrees isfauza: „Man wajaga tew pateiktees, man wajaga, jo tu esi man firgu dahwinajis, ko pat lehninam par dahwanu waretu doht.“

„Man preeks,“ wirsmeschakungs firdi aisgrahbts fazija, „ka man isdewees tew pa prahtam firgu eegahdaht. Jahj ar fawu Omaru (ta firgu fawu) kara un kauschanu un lai Deews palihds, ka juhs abi, flawu un gohdu eepelnijuschees, spirgti un wefeli pahrahtut mahjas un ka tehwiya tad buhtu no eenaidneekem atswabinata.“

Behz weenas stundas Atis aissahja, no fawa labdara, wirsmeschakunga, firsnigi atwadidamees. Utm aissahjoht wirsmeschakungs isfauza: „Jahj nu, mans dehts, fwehta kara preeksch tehwijas atswabinaschanas.“

(Uf preekschu wehl.)

Tumshibas darbs gahsch nelaimē.

Kahda karsta wafaras pehzpusdeenā gahja diwi wihri lehninam pa leelzetu us preekschu. Ubi bij W. pagasta ne fen eepirkuschees gruntneeki, Krikis un Strašds. Kahdu wersti par leelzetu nogahjuschi tee eegreesahs par semes-zetu weenā birstala, ko laudis par lehm-kalninu mehdsa nosaukt. „Es wairs nespehju tahlat eet,“ fazija Krikis pee refnas gohbas apstahdamees un fweedrus, kas tam leelahm lahfehmi no peeres tezeja, ar rohku noslauzidams. „Ar man ir tapat,“ Strašds atbildeja. „Nu tas buhtu gudri, kad mehš sehahs gohbas pakrehfli, kahdu brihdi eelsch meega atspirdsinatohs, Krikis fazija. Strašds ari kreetni peekusis buhdams, schim padohmam nepretojahs un tuhdat, nelo nerunadami abi gohbas pakrehfli issteepahs.“

Wini wareja buht pusstundu gulejuschi, kad tahds nahburgds dsihwodams meesneeku-selis, „Drigels“ wahrdā, teem fwilpodams garam gahja. Schis johzigs sehns buhdams, gribeja abus guletajus druflu paneroht, tohs no meega istrauzedams. Winsch aissahjahs ais legda-krumma, ka waretu neredsehts buht un tad it flani eekleedsahs: „Zuchel!“ tā, ka abi guletaji, ka no ohdses eedselti stahwu uslehza. „Pateesi scheid ir ehmohts widuzis,“ Strašds fazija pahrbijees; „man fapnoja: ka sem schihš gohbas esohst weens pohds, pilns ar sudrabanaudu, no kahda sikhstula wezds laikos aprakts un to nandu warohst ikkatru zeturdeenas nakti rohla dabuht; bet pee tahs rakschanas esohst kaileem, bes krekla jastrahdajohst.“ „Kas tas par brihnumu!? To fapni jaw es scheid guledams redseju un ne tu,“ Krikis isfauzahs. „Ei, ko tu muldi!“ fazija Strašds

fa-ihdsis, — „ka tu to wari buht fapnojis, ko es fapnoju; bet man schkeet, ka tu guledams buhsi prahtu saudejis, jo zitadi tu ta nerunatu!“ „Nemas, ne; bet tad mehš esam abi weenadus fapnus fapnojuschi,“ Krikis fazija.

„Nu ka tas ta ir, tad scheid pateesi wajaga naudai apraktai buht un til teescham, ka mani Strašdu fawz, tai nebuhs wairs ilgi tur dibina guleht!“

„Gluschi ta! — scheid wajaga naudai dibina buht, jo man schkeet, ka tas, ko mehš abi esam fapnojuschi, man nelahds fapnis, bet „parahdichana,“ Krikis fazija.

„Das buhtu pateesi preeksch mums par grehlu, kad mehš pehz tahs naudās, til drihs, ka eespehjam neraktu; tadeht nahkoschu zeturdeenas nakti mums scheid birsi us rakschanu jatnahk, bet no drauga pufes, nesaki to neweenam dsihwam zilwekam,“ Strašds peekohdinada ms fazija. Krikis apsohlijahs wisu no fawas pufes peepildihit un tad preezigi par atrastu nandu, tee dewahs us mahjahm; bet Drijels ais krumma stahwedams wisu bij noklausijees un til lihds ka Krikis ar Strašdu kahdu gabalu bij pagahjuschi, tas lehza no krumma laula, fmeedamees par semneeku dumjibu un apnehmahs nahkoschu zeturdeenas nakti ar scheid buht un sewi teem razejeem par tahs naudās lungu preekscha stahditees. —

Bija tumšcha apmahkusehs naktis. Diwi wihri lehm-kalnina pee refnas gohbas strahdaja. Weens tureja wehslukturi un ohtris it usihtigi ar schkipeli semi raka; abi isflatajahs farkani, gluschi ka burkani. Tee bij mums jaw pasihstamee gruntneeki, Krikis un Strašds, kuru mahatiziba til leela bij, ka tai wairs tee nespehja preti turetees. Wini raka un raka ne-apnikuschi un bij jaw labu bedri israkuschi, kad peepeschi krumms saht brihlscheht, brahlscheht un leels tehwinsch ar garu baltu bahrsdu, ka Sweedru laika mehris no krummeem islihdā. Uf wina kruhtim dedsa pika lampa un us kreiso rohku tas tureja asinainu galas gabalu, no kura, ka lillahs, nupat bij ehdis.

Pee jahneem karajahs leels flaktera nasis un laba rohla tam bij breefmigi saraina paegla nuhja.

„Ka juhs esat eedrohschinajuschees manā mantas kambari eelaustees?“ brehza spohls ar dohju balfi. Ka fweestin fweesti, lehza abi razeji isbijuschees no bedres pliki krumms un neklausijahs wairs us spohla fawlschanu, „pagaidat!“ bet drahsa ka ar wehja spahrneem, zaur meschu us mahjahm.

Spohls ne flinks buhdams raudsija behgus kert un tadeht steidsahs par taisnaku zetu teem preekscha tapt. Un riktigi, pirms abeem behgteem bij jashkirahs un katram us fawu mahju ja-eet, spohls jaw atkal teem draudedams us zetu preekscha. Nabaga behgli nelo newaredami dariht, lehza atkal prohmeris asds krumms un kamehr tee mahjas tika, bij abeem wisa meefa, ka ar nascheem jagraisita. Krikis diwas deenas fadsihwojis, nomira un Strašds ar leelahm mohlahm atwefelosees, wairs nelad us naudās rakschanu nedohmaja. Drigels, kas til lab pee Krika nahwes, ka Strašda flimibas bij wainigs, naw neweenam scho notikumum stahstijis, kamehr tas us nahwes gultu mahjtajam to isteiza. Indr. Wihkols.

Wifbulitis.

Klusnam meitina wifbulitis runa ta:
 „Ne-aismirst, ne-aismirst, ne-aismirsti mani jel!
 Ne-aismirst mani jel,“ — klusnam runa ta
 Wifbulit's leijina, „Kausees mihla meitina.“
 R. Matfcherneeks.

Grandi un feedi.

Lihdsfeklis, kà war no nepatihkama prezineeka walà tift.

Kahds augsti zeenihts lungs, kurfch kahdas isflawetas teateradseedatajas labpatifchanu publejahs eemantocht, atradahas weenumehr pehz beigtas israhdischanas pee teatera durwim, lai waretu fawai mihtakai wisumasaf pee eefahpschanas ratòs peepalihdseht. Ta ka winfch fewi nedarijahs pasihstamu, lai weltas runas nezeltòhs un fawu firòs-mihtako tilai paslepeni ar fawu mihtestibu apgruhtinaja, tad wina tà isturejahs, it kà winfch pawifam buhtu fweeschineeks. Kahdà wakarà, kad mehnefs patumfchi pee debefim spihdeja un zaur to wahgu luktura gaismas nebija wajadfigs, un kad wehl padebefchi fcho pasfchu wahju spihdumu wehl wairaf aptumfchoja, tad winfch zereja, ka schahds brihdhis preekfch fawa noluhka par ihsti isdewigu un nostahjahs ar zepuri rohka pee leelajahm durwim, zaur kurahm fmulai dseedatajai wajadseja zauri nahkt un kura no pulks jauneem laudim tifa fagaidita. Tiflihdts teateradseedataja winu pamanija, wina bahsa ahtri rohku kabatà, isnehma weenu dahlderu un fweeda to tam augsti zeenitam lungam zepurè un fazija siprà balfi: „Nabaga wihrs, tas ir wifs, ko es preekfch jums waru dariht, lai Deews jums tahfaki palihds.“ Stana smeeschanahs bija wisapfahrt dsirdama, un nelaimigais prezineeks aifwillkàhs falihzis zaur beeso zilweku pulku, un nekad wairs winu schai weeta naw redsejufchi.

Seeweefchu atreebschanahs:

Seeweefchu atreebschanahs wihses pehz tautahm esocht schahdas: Kad fmulka Spaneete uf fawu mihtako paleef flaudiga, tad wina israuj ihsti asu dunzi, ko wina aif sekès aifbahsufe mehds nesahkt un nodur fawu ne-ustizamo mihtako.

Aifkarta Italeete nenodur wis pate, bet usleef fcho atreebschanahs isdariht fawam leelakam brahtam, jeb, kad tahda naw, tad kaut kahdam wasankam, kuru wina fateef, un kurfch schahdu nedarbu usnemahs isdariht.

Wahzeetei peeteef ar to, ka wina fawas silahs azis israud, jeb lej uhdeni.

Franzuseete waj nu faskrahpe schahdòs brihschòs fawa firòs-mihtaka gihmi, jeb nopeetmakòs brihschòs padara few galu, jeb (un tas noteef beeschi) wina luhko fawam mihtakam zaur to atreebt, ka wina tam ari paleef ne-ustiziga.

Amerikaneete atreebjahs zaur to, ka wina wainigo negohda, jeb winu noschauj ar revolweri.

Angleetes eeradums, it ihpafchi pee semafahm kahrtahm, ir tahds, prohti winas nopehrt sehweku-flahbi (Schwefelsäure) un lej to wainigam taifni gihmi, zaur ko nabadsnam japaleef aklam.

War eewehroschannu.

Uf Bornejas falahm (rihta pufè, Afijas deenwidòs) wajaga katrai prinzepei, til lihds wina ir bruhte tapufe, weenu gady weentulibà, t. i. kahdà fewifchlà istabà winas tehwa pili pawadiht, lai waretu uf laulibu fagatawotees un no enucheem (derinateem wihreescheem) if nedelas trihs mahzibas stundas pahf feewas peenahkumeem klaufitees. Waj nederetu pee mums Giropà ari tapat eewest?“

Pee mihtakahs kapa.

Scheit schini dsestrà lapinà
Duf mana mihtaka,
Kas bira tà kà lapina
Pat jaunib's laizina.

Taws augums, Tawi waidfni,
Kaut tee nu pihschlòs friht
Kà newainibas seedinai,
Lomehr man firòt miht.

Tew peebereja mana firòs;
Tew mihtaju lihds nahw',
No tewis esmu tagad schirts,
Kas behdu pilns schè stahw.

Bet reis', — kad dschwib' pabeigfchu
Un meefas kapa kuhf,
Tad preefu, lihgsmit' eefahfchu
Un preeka laits man buhs.

Tad Tawi waigà redsefchu,
Ko mihtaju no firòs
Tad preeka pilns es issaufchu:
Retapfchu no Tew schirts.

Tamdeht zeest gribu preezigi,
Ko littenis man lits,
So sinu, tahs til laizigi,
Bet muhschòs preeks man tils.

• R. M.

Nama ihpafschneeka labfirdiba.

Preekfch ne-ilga laika nonahja kahds mahjas ihpafschneeks pee aprinka-teefas un atnehma atpakat fawu rarakajo fuhdsibu, prohti: „Ka wina eemihneeki, ne-aifmafsatas ihres-naudas un maffafchanas nespehschanas deht esocht ja-isdèn.“ Kad winfch tika prasihst, kapehz winfch to usdewumu un it ihpafchi preekfch leetu iskiflaschanas termina atfauzoht, tad apdohmigais mahjas ihpafschneeks atbildeja: „Schee lautini ir abi nomirufchi un tad jaw wini tiks tà waj tà no mahjahm prohjam raiditi.“

Labfirdiba.

Kahds fleplawa teefas-preekfchà fawu nedarbu atfihdams, isfkaidroja, ka winfch to zaur isdewigu schahweenu mescha beesumà efot isdariht, bet ihpafchi uf pascha noschauta feewas usmudinafchanu, kura winam esocht peezi gullfchi maffajufe, lai til winu no fawa wihra atfwbinoht. Uf to prasifchanu, kapehz winfch par til masu sumu naudas esocht warejis tahdu leelu grehku nodariht, winfch glufchi meerigi atbildeja: „Tà jaw eet, kriminalu teefaslungs, kad zilweks ir par dauds labfirdigs.“

Leeka palihdsfiba.

Dehls: „Lehtih, mana keshas-nauda ir wifa lihds pehdi-gai kapeikai pagalam. Es luhdsòhs jaunu kafi.“

Tehws: „Jaw atkal naudas? til ko preekfch trihs deenahm dewu. Nu pagaidi, es tew palihdsesfchu!“ tehws fazija draudedams.

Dehls: „Tas nemas naw wajadfigs, man newajaga lihds-strahdneeku, gan weens pats istifschu, naudu gan pratifschu isdoht.“ dehls atteiza.

J. R.

Atbilledams redaktehs Ernst Plates.